

Utvecklings och kvalitetsavdelningen
Johannes Johansson, 0340-833 33

Riktlinjer gällande mellan yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och Socialnämnden i Varbergs kommun rörande ärenden enligt lex Sarah-bestämmelserna

Lex Sarah utgör en del av socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete. En viktig förutsättning för detta arbete är att det inom organisationen finns en uppmuntrande och välkomnande kultur som underlättar hanteringen av de iakttagelser som görs, de fel och brister som upptäcks samt de synpunkter och klagomål som tas emot. Detta med syftet att uppnå verksamhet av god kvalitet.

Lex Sarah-bestämmelserna gäller i socialtjänsten, enligt 7 kap 6 § samt 14 kap 2–7 §§ socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, samt i verksamheter enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade, enligt 23 e § samt 24 a-g §§ lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS.

Var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten ska enligt SoL medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet. Motsvarande gäller för var och en som fullgör uppgifter enligt LSS.

Bestämmelserna om lex Sarah omfattar hela socialtjänsten. Enligt dessa bestämmelser, som har samma utformning i SoL och LSS, ska anställda m.fl. genast rapportera missförhållanden samt påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamheten. Den som bedriver verksamheten ska utreda och avhjälpa eller undanröja det rapporterade missförhållandet, eller den påtagliga risken för missförhållande, utan dröjsmål. Om det visar sig att missförhållandet, eller den påtagliga risken för missförhållande, är allvarligt ska den som bedriver verksamheten snarast anmäla detta till Socialstyrelsen.

Föreskrifter och allmänna råd

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah (SOSFS 2011:5 (S)). Föreskrifterna ska bland annat tillämpas inom socialtjänsten och i verksamheter enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade. I föreskrifterna och de allmänna råden till bestämmelserna i SoL och LSS om skyldigheten att rapportera och utreda samt avhjälpa och undanröja missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden enligt 7 kap.

6 § första stycket och 14 kap. 3–6 §§ SoL samt 23 e § första stycket och 24 b–24 e §§ LSS ges vägledning om hur dessa bestämmelser ska tillämpas. Föreskrifterna och de allmänna råden omfattar även anmälningsskyldigheten till Socialstyrelsen vid allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för allvarliga missförhållanden enligt 14 kap. 7 § SoL och 24 f § LSS.

Den som yrkesmässigt bedriver enskild verksamhet ska enligt föreskrifterna fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras. Rutiner ska även fastställas för hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden ska fullgöras. Rutinerna ska dokumenteras.

1. Information till socialnämnden om mottagna rapporter i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet

Med berörd nämnd, som enligt 14 kap. 5 § SoL och 24 d § LSS ska informeras om mottagna rapporter i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet, ska avses den nämnd som har beslutat om insatsen för den enskilde.

Om rapporteringen berör en verksamhet med allmänt inriktade insatser inom socialtjänsten som bedrivs på uppdrag av en kommun, ska med berörd nämnd avses den nämnd som har tecknat avtal om verksamheten. (SOSFS 2011:5, 4 kap 1 §)

Gällande riktlinjer:

- Den yrkesmässigt bedrivna enskilda verksamheten ska i enlighet med ovan samma dag, eller senast nästkommande vardag, informera socialförvaltningens kansli om den mottagna rapporten. I de fall Varbergs kommun beslutat om insatsen för den enskilde ska en kopia på rapporten snarast inlämnas till socialförvaltningens kansli. I övriga fall har den som bedriver den enskilda verksamheten, med beaktande av sin tystnadsplikt avseende vissa uppgifter, att informera socialnämnden.

2. Information till socialnämnden om anmälan till Socialstyrelsen i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet

Med berörd nämnd, som enligt 14 kap. 7 § andra stycket SoL och 24 f § andra stycket LSS ska informeras om anmälan i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet, ska avses den nämnd som har beslutat om insatsen för den enskilde.

Om anmälan berör en verksamhet med allmänt inriktade insatser inom socialtjänsten som bedrivs på uppdrag av en kommun, ska med berörd nämnd avses den nämnd som har tecknat avtal om verksamheten. (SOSFS 2011:5, 6 kap 3 §)

Informationen som lämnas till den nämnd som avses i 3 § ska omfatta vad som har framkommit under utredningen, ställningstagandet samt vidtagna och planerade åtgärder. (SOSFS 2011:5, 6 kap 4 §)

Gällande riktlinjer:

- Den yrkesmässigt bedrivna enskilda verksamheten ska i enlighet med ovan samma dag, eller senast nästkommande vardag, informera socialförvaltningens kansli om anmälan. I de fall Varbergs kommun beslutat om insatsen för den enskilde ska en kopia på anmälan snarast inlämnas till socialförvaltningens kansli. I övriga fall har den som bedriver den enskilda verksamheten, med beaktande av sin tystnadsplikt avseende vissa uppgifter, att informera socialnämnden.
- Socialnämnden alternativt socialnämndens arbets- och planeringsutskott ska alltid underrättas när en anmälan har gjorts till Socialstyrelsen. Avdelningschef för kvalitetsavdelningen ansvarar för att informationen avlämnas.
- Om en utredning inte leder fram till en anmälan ska socialförvaltningens kansli ändå informeras om vad som har framkommit under utredningen, ställningstagandet samt eventuella vidtagna och planerade åtgärder. I de fall Varbergs kommun beslutat om insatsen för den enskilde ska kopior på dokumentationen snarast inlämnas till socialförvaltningens kansli. I övriga fall har den som bedriver den enskilda verksamheten, med beaktande av sin tystnadsplikt avseende vissa uppgifter, att informera socialnämnden.
- Informationen ska ingå som ett analysunderlag i utvecklings- och kvalitetsavdelningens kvalitetsarbete och som ett stöd vid kommande uppföljningar.

3. Överlämnande av övrig dokumentation

Gällande riktlinjer:

Övrig dokumentation, enligt 14 kap. 6 § SoL samt 24 e § LSS, som inte tidigare överlämnats, ska överlämnas till socialförvaltningens kansli fem år efter det att den sista anteckningen gjordes.

Verksamheter som berörs av riktlinjerna

Dessa riktlinjer omfattar samtliga yrkesmässigt bedrivna enskilda verksamheter som socialnämnden tecknat avtal med och som bedriver verksamhet som omfattas av lex Sarah-bestämmelserna.